

Periode 1 januari - 30 september

Periode 1 januari - 30 september

Najaarsnota 2023 Purmerend

3 Ontwikkelingen Oekraïne

Inleiding

De oorlog in Oekraïne is onverminderd actueel. Samen met maatschappelijke organisaties, onderwijs, vrijwilligers, bedrijven en de regio zet het projectteam Oekraïne zich dagelijks in voor de opvang. De eerste ontheemden vanuit Oekraïne zijn vanaf begin maart 2022 opgevangen, momenteel zijn dit er 535 op de locaties Burggolf hotel, het voormalig gemeentehuis Middenbeemster, de Intermaris woningen in Wheermolen, de van IJsendijkstraat en de Mercuriusweg (tijdelijk). Naast de opvang in diverse gemeentelijke opvanglocaties bieden ook vele gastgezinnen onderdak.

Het Rijk vergoedt de gemeentelijke kosten voor de opvang van vluchtelingen voor zowel de gemeentelijke als particuliere opvang op basis van een specifieke uitkering (SPUK).

Situatie Purmerend

In onderstaande tabel is een overzicht van het aantal opgenomen.

Opvanglocatie	Aantal opvangplekken
Voormalig gemeentehuis Middenbeemster	75
BurgGolf hotel	225
Intermaris woningen	90
Mercuriusweg	70
Van IJsendijkstraat	75
Totaal	535

Regionale samenwerking

Er is een nadrukkelijke relatie tussen de asielcrisis en de situatie in Oekraïne. Voor beide groepen is er een tekort aan opvangplekken op landelijk niveau. De taakstelling voor opvang wordt via een verdeelsleutel van het rijk en de provincie verdeeld over de veiligheidsregio's en gemeenten. Binnen de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland is gekozen om de opgaven te verdelen. De gemeente Zaanstad heeft aangegeven de komende 5 jaar (+ 2 jaar mogelijke verlenging) het regionaal aantal asielzoekers (minimaal 1.297) op te vangen. Gelet op deze inspanning heeft Purmerend als tweede grootste gemeente in de regio toegezegd het regionaal tekort aan Oekraïense opvangplekken op te vangen, een opgave die tussen de 500 en 1.500 bedden behelst. De 5 andere gemeenten in de regio spannen zich in om alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers) op te vangen. De taakstelling voor deze groep is ongeveer 100 mensen.

Financieel beeld

In onderstaande tabel zijn de kosten en compensatie voor de opvang in 2023 weergegeven. De inkomsten bestaan uit een bijdrage vanuit het rijk via een speciale uitkering (SPUK) bestaande uit een normbedrag van € 83 per dag per gerealiseerde opvangplek en de kosten voor de transitie van een opvanglocatie.

Bedragen x € 1.000	Baten	Lasten
a. Bijdrage Rijk via verstrekking specifieke uitkering	12.000	-
b1. Transitiekosten	-	1.303
b2. Kosten vanuit het normbedrag (verstrekkingen)	-	10.697
Totalen	12.000	12.000

Toelichting op de tabel

a. De inkomsten bestaan uit een bijdrage vanuit het rijk via een SPUK. Deze bijdrage geldt zowel voor de transitie van de locaties en voor de vergoeding (waaronder de uitvoeringskosten) voor verstrekking aan de ontheemden uit de Oekraïne. Purmerend ontvangt ter bekostiging van de kosten voor de verstrekking aan de ontheemden uit de Oekraïne een normbedrag van € 83 per dag per gerealiseerde opvangplek. Uit dit normbedrag moeten zowel de verstrekkingen als de uitvoeringskosten worden betaald.

b1. De transitiekosten voor het realiseren en geschikt maken van een opvanglocatie worden op aanvraag beoordeeld. Hiervoor is toestemming vooraf nodig. Deze kosten voor transitie, verbouwing en realisatie van gebouwen worden op basis van werkelijke kosten vergoed.

b2. De kosten die vallen onder het normbedrag zijn:

- Uitvoeren opvang w.o. huurkosten;
- Catering op locatie;
- Materiële uitgaven: energie, schoonmaak, beveiliging, administratiekosten, inventaris in de opvang en overige (gebruikers-)exploitatiekosten;
- Overige uitgaven: tolken inclusief communicatiemiddelen, eenmalige verstrekkingen, bankkosten, uitvoeringskosten ambtelijk apparaat;
- Verstrekkingen zoals beschreven in artikel 10 van de Regeling opvang ontheemden uit Oekraïne: leefgeld, voedsel, educatieve en recreatieve activiteiten, WA-verzekering en buitengewone kosten.

Oekraïne-opvang vraagt veel inzet

De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne vraagt nog steeds inzet van de ambtelijke organisatie. Niet alleen voor het realiseren en beheren van de opvanglocaties, maar ook voor het uitvoeren van de (financiële en juridische) regelingen rondom deze vluchtelingen. Om de druk op de organisatie zo klein mogelijk te houden is een klein, vast kernteam opgericht en worden de medewerkers die op de opvanglocaties werken ingehuurd.

De kosten die de organisatie heeft moeten maken vallen onder het normbedrag. In totaliteit schatten we in dat hiervoor een budget van € 1.887.085 afdoende zou moeten zijn.

Daarnaast zijn er nog andere tijdelijke regelingen, die hieronder worden toegelicht.

Leerlingenvervoer

Voor een deel van de Oekraïense kinderen die in onze gemeente gehuisvest worden is ook vervoer nodig. Het rijk heeft een tegemoetkomen overgemaakt van € 120.190 voor de 2023 (uit

de meicirculaire 2023). Op basis van de huidige populatie, de tot op heden aangevraagde vergoeding leerlingenvervoer, zien wij nog geen stijging voor 2023.

Compensatie voor zorg aan vluchtelingen

Oekraïense vluchtelingen hebben recht op sociale en medische voorzieningen zoals maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. Ook hebben ze recht op het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg en ondersteuning bij zwangerschap. Maar een klein deel van de vluchtelingen doet ook daadwerkelijk een beroep op de gemeente voor deze voorzieningen. Het kabinet heeft besloten om gemeenten voor deze voorzieningen te compenseren voor het jaar 2023.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting. Deze vergoeding vindt plaats via een specifieke uitkering, waarbij de gemeenten achteraf gecompenseerd worden voor gerealiseerde kosten. Gemeenten wordt gevraagd de kosten voor te schieten en achteraf op basis van de werkelijke kosten compensatie te krijgen. Daaronder vallen kosten voor inrichting van de lokalen, huur van gymzalen en sportvelden en het plaatsen van noodlokalen.

Blijvende onzekerheid

Niemand weet wat de verdere gevolgen zijn van de oorlog in Oekraïne. Wel is het zo dat de spelregels vanuit het rijk voortdurend worden aangepast aan de omstandigheden. De stelregel daarbij is dat gemeenten er niet op achteruit mogen gaan. De vergoedingen van het rijk zijn tot op heden afdoende voor de gemeentelijke kosten.

4 De Programma's

